

[Hans Hækkerup.]

Det spørgsmål melder sig: Hvor meget ligger der i dette? Man skal have i erindring, at denne erklæring er fremsat på et tidspunkt, da vi havde en række opsigtvækkende erklæringer fra kommunistledere verden over.

Jeg siger til det ærede medlem: når han og hans partifæller holdes udenfor skytteforeningerne, er der gode grunde derfor.

Lars M. Olsen: Under denne lovs anden behandling rettede det ærede medlem hr. Aksel Larsen — og det ærede medlem gentog det igen i dag — nogle spørgsmål til mig om bogen „Stalins slavelejre“, som i disse dage er udsendt på forlaget Fremad, hvilket forlag jeg er tilknyttet. Det ærede medlem kaldte bogen et makværk, og den er i den kommunistiske presse blevet omtalt som et forbryderisk, bunduhæderligt skrift; det er endvidere gement og løgnagtigt og er, som det hedder i „Land og Folk“ — med formandens tilladelse vil jeg gerne fremføre et kort citat — udgivet

„for at skabe det psykologiske grundlag for en angrebskrig mod Sovjetunionen“.

Jeg afstår ganske fra at karakterisere disse sindssyge påstande; de taler bedst for sig selv og viser i hvert fald, at bogen har gjort ondt og sat kommunisterne, også vore egne, på anklagebænken.

Et par ord om bogen og dens tilblivelse. Det var de amerikanske fagforeninger, der i 1947 efter beretninger fra undvegne slavearbejdere anklagede Sovjetunionen for anvendelse af tvangsarbejdere. Nogle år efter tog den fri fagbevægelse, der har domicil i Bruxelles, spørgsmålet op og søgte at få De Forenede Nationer til at tage problemet om slavelejre og tvangsarbejde op til en saglig og autoritativ undersøgelse. Der skulle naturligvis gå adskillige år med diskussioner — jeg havde nær sagt både i øst og vest — om dette spørgsmål, men i begyndelsen af 1951 vedtog FN's økonomiske og sociale råd dog at nedsætte en kommission til undersøgelse af tvangsarbejdsproblemet. 15 lande stemte for, 3 imod. De 3, der stemte imod, var Sovjetunionen, Polen og Czekoslovakiet. Den frie arbejderbevægelse, der som nævnt tog initiativet overfor FN, havde anstillet og anstillede yderligere en række undersøgelser blandt andet baseret på den sovjetrussiske lovgivning, på lejrreglementer fra de forskellige slavelejre, spredt udover Sovjetunionen — man anslår disses antal til at ligge omkring 175 — og endelig også på beretninger, man

havde liggende i hundredvis af fra undvegne slavefanger.

I fjor efterår kom så skriftet „Stalins slavelejre“ på engelsk, udsendt af de frie fagforeninger i Bruxelles, i hvilket man kundgjorde det første resultat af undersøgelserne. Bogen var udarbejdet af Charles A. Orr, der er undersøgelsesleder i den internationale frie fagbevægelses økonomiske og sociale afdeling.

Det må erkendes, at de anklager, skriftet retter mod Sovjets tvangs-, slave- og arbejdslejre, er stærke og afslørende, ikke mindst fordi forfatteren overvejende bygger sine oplysninger på officielle dokumenter, hvis rigtighed indtil dette øjeblik kun er draget i tvivl af kommunister og kommunist sympatisører. Bogen har derfor med rette vakt enorm opsigt overalt, hvor den er kommet ud, også herhjemme.

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen har også søgt at skabe sensation omkring bogens oplag, dens pris og udgivelsesform. Det er formentlig ingen hemmelighed — i hvert fald ikke for det ærede medlem —, at De samvirkende Fagforbund fra første færd ønskede skriftet udsendt på dansk. Jeg henviser her — hvis der er svigtende hukommelse hos det ærede medlem — til De samvirkende Fagforbunds organ „Arbejderen“ for oktober 1951, i hvilket man blandt andet tilkendegav, at man gerne så denne bog udsendt på dansk og i så stort et oplag, at den kunne nå frem til så mange af arbejderbevægelsens tillidsmænd som overhovedet muligt. De problemer, bogen omhandler, bør komme de fleste arbejdere — ja, forsåvidt også landets øvrige medborgere — til kundskab. Der har nemlig hidtil været uhyggeligt stille om dette emne herhjemme .... (Aksel Larsen: Nåh, nåh!) .... og det har forøvrigt passet kommunisterne svært godt. Men nu foreligger skriftet. Det kan ikke ties ihjel og heller ikke bortforklares — dertil er materialet for overvældende, for dokumentarisk og for uhyggeligt.

Det ærede medlem raillerede over den såkaldt lave pris; jeg vil kun fortælle ham, at prisen såmænd er temmelig almindelig. Der kommer adskillige bøger herhjemme, der pr. ark koster det samme — enkelte er endda billigere end det pågældende skrift. Forøvrigt ligger prisen nogenlunde på linie med Bruxellesudgaven, der, hvis jeg ikke tager fejl, koster 35 belgiske francs, hvilket svarer nogenlunde til 5 kr. (Aksel Larsen: Hvor meget fik de der i tilskud?). Det er rigtigt, at der ikke i bogen står anført, at den er udgivet med støtte andetsteds fra —